

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:20

Fredagen den 26 januari

§ 1 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 11–12 december 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 29 januari 2018

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 09.00, och jag förklarar dagens EU-nämndssammanträde för öppnat.

Vi hälsar statsrådet Sven-Erik Bucht med medarbetare välkomna till dagens sammanträde. Först på föredragningslistan har vi åtterrappport från mötet i rådet den 11–12 december 2017. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

God morgon! Nej, jag har ingenting utöver det som skickats ut i den skriftliga rapporten, men jag kan svara på eventuella frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor från nämnden. Vi tackar för rapporten.

Vi går vidare i rådsdagordningen, dagordningspunkt 3, Ordförandeskapets arbetsprogram, vilket är en information.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Det bulgariska ordförandeskapet kommer som brukligt att vid detta första rådsmöte informera om sina prioriteringar under den kommande våren. För jordbruks- och fiskerådets ansvarsområde kommer arbetet naturligtvis att domineras av diskussioner om hur den framtida jordbrukspolitik ska utformas.

Ordförandeskapet planerar att ta upp olika aspekter och delar av kommissionens meddelande för behandling vid samtliga rådsmöten under våren. Handelsfrågor och marknadsutveckling kommer också att återkomma regelbundet. Utöver det väntas även lagförslag rörande otillbörliga affärsmetoder i livsmedelskedjan presenteras innan sommaren.

Vad gäller djur- och livsmedelsfrågor är ordförandeskapets förhoppningar att göra betydande framsteg gällande förslagen om veterinärmedicinska läkemedel och läkemedel i foder. Bulgarien har även lyft upp djurvälstånd och i synnerhet djurtransporter som en prioriterad

fråga, något som vi från svensk sida naturligtvis välkomnar och ser fram emot.

På fiskesidan kommer det bland annat att handla om förhandlingar med Europaparlamentet om tekniska regler, och kommissionen väntas även lägga fram förslag till ny kontrollförfordning innan sommaren.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till punkt 4 på dagordningen, Meddelande från kommissionen: Framtiden för livsmedel och jordbruk.

Anf. 6 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! I Fakta-PM som gick till riksdagen den 2 januari beskrivs meddelandets innehåll och regeringens ståndpunkt. Vi hade även en överläggning i miljö- och jordbruksutskottet i december.

Jag vill börja med att säga att regeringen är positiv till inriktningen i kommissionens meddelande. Det finns förutsättningar för en ökad subsidiaritet som kan leda till verkliga förenklingar av CAP. Vi behöver stödja kommissionen i att hålla fast vid denna inriktning för en effektivare och mer resultatutrikta politik.

Meddelandet kommer att behandlas under våren, och vid detta möte har det bulgariska ordförandeskapet valt att fokusera på mål, medel och subsidiaritet specificerat i två frågeställningar.

Den första frågan rör hur vi kan förstärka fortsatt och ökat mervärde av GJP och vilka huvudmålen bör vara på EU-nivå. Regeringen anser att den gemensamma jordbrukspolitiken ska fokusera på områden där det finns ett tydligt mervärde på EU-nivå. Gränsöverskridande miljö- och klimatutmaningar där vi har gemensamma åtaganden är exempel på sådana områden. Regeringen ser gärna att en större andel av de gemensamma resurserna säkerställs till sådana åtgärder. Ett annat viktigt område är ökad djurvälstånd, vilket är centralt för att möta utmaningen med antibiotikaresistens.

En del av instrumenten bör fortfarande vara gemensamma för att säkerställa en fungerande inre marknad och inte snedvrider konkurrensen. Det kan till exempel handla om statsstödsregelverk. Att säkerställa lika konkurrensvillkor är viktigt, inte minst för konkurrenskraften för svenska jordbrukare och de mål vi har satt i den svenska livsmedelsstrategin. Politiken måste också bidra till en livskraftig landsbygd och de globala hållbarhetsmålen liksom understödja en övergång till en biobaserad och fossilfri ekonomi.

Den andra frågan är omfattande och rör graden av subsidiaritet, det vill säga medlemsländernas möjlighet att fatta beslut och vidta åtgärder liksom kombinationen av flexibilitet och en gemensam politik. Fråga två berör också förslaget till struktur för den nya politiken och innehåll i den nationella strategiska planen.

Vad gäller subsidiaritet vill regeringen ge kommissionen stöd till det ökade ansvaret för medlemsländerna att leverera mot resultat. Den ökade graden av subsidiaritet bör särskilt gälla revisionssystemet, men som jag har sagt innan är det en gemensam politik för en gemensam marknad, och spelreglerna måste ge möjlighet att konkurrera på lika villkor.

Vad gäller den nationella strategiska planen är regeringen positiv även till den. Regeringen vill se en plan som omfattar både direktstöd och landsbygdsprogram, det vill säga första och andra pelaren.

För att CAP ska bli effektivare och inriktad på resultat är det viktigt att planen kan förhandsgodkännas av kommissionen. Det gäller till exempel de åtgärder och kontroll- och uppföljningssystem som medlemsstaterna väljer att tillämpa i sina strategiska planer.

Lika viktigt är att kommissionen överlämnar ansvaret för kontroll och uppföljning på gårdsnivå till medlemsstaterna. Den strategiska planen ska möjliggöra att medlemsländerna bättre kan välja sådana åtgärder som är anpassade för nationella förhållanden. Det skulle kunna utgöra en grund för att Sverige ska kunna prioritera viktiga nationella frågor såsom generationsväxling i jordbruket.

Politiken ska leda till resultat, men uppföljningen får inte bli en ny stor, tung administrativ börda. Politiken behöver främja ambitiösa mål, och då är det viktigt att länder inte straffas för höga ambitioner om de inte når ända fram. Den strategiska planen bör också vara flexibel så att den kan revideras om det visar sig att den inte levererar mot målen.

Kommissionens roll måste bli mer stödjande och främjande byggt på tillit till medlemsländerna snarare än kontrollerande. Det återstår många frågetecken kring den nya förvaltningsmodellen, men jag ser med tillförsikt fram emot en utveckling mot en effektivare och mer marknadsorienterad jordbrukspolitik i EU, en politik som bidrar till att vi får konkurrensmässiga villkor för det svenska jordbruket.

Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag har tre punkter. Den första handlar om tidpunkten för införandet. Jag tycker att det är viktigt att statsrådet redan i det här skedet påpekar att inte bara vi, det vill säga Sverige, utan, tror jag, flera andra länder har haft betydande problem att implementera den jordbrukspolitik som ska gälla under en programperiod. Nästa gång politiken ska göras om förutsätter jag därför att man har lärt sig att det måste vara en rimlig tid för att implementera så att inte de sökande, brukarna, drabbas av de förseningar som vi har sett rikligt av i vårt land.

Den andra punkten tror jag att vi är överens om, nämligen att den gemensamma jordbrukspolitiken ska vara gemensam, vilket innebär att den inte får ge några konkurrens fördelar för någon. Detta bör med kraft understrykas, för vi känner ju till en del länder i framför allt södra Europa som jättegärna vill stödja sin egen produktion, ibland i den yttre marginalen av vad som är tillåtet. Är det så att man ökar utrymmet och möjligheterna till detta är ju faran stor att det inte blir en gemensam jordbrukspolitik utan att det blir konkurrens fördelar för vissa och inte för andra, och så ska det ju inte vara när man har en gemensam politik.

Det tredje som jag tänkte ta upp är mer en fråga, nämligen hur regeringen och statsrådet ser på den tyska överenskommelsen nu. Man säger nu att man ska behålla de nivåer som vi har i dag, och vad jag förstår är man beredd att till och med införa gemensamma skatter för att finansiera den gemensamma jordbrukspolitiken.

Som jag ser det försvagar detta det läger som Sverige traditionellt har tillhört. Tyskland har ju tidigare, i varje fall till stor del, tillhört det lägret, alltså för en restriktivitet med utgifter och att minimera saker och ting.

Nu tycks man ha bytt sida. Hur ser regeringen på detta? Kommer man att söka nya och andra allierade? Hur ska man agera i det här fallet?

Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Om vi tar den första frågan så är det viktigt att man har regelverket och politiken i tid. Så var inte fallet i inledningen av den här programperioden. Det var ett katastrofalt inledningsskede. Jag tog upp detta med jordbrukskommissionär Phil Hogan redan i slutet av 2015, det vill säga att man måste börja jobba med det här i tid. Vi behöver jobba tidigt också nationellt inom Regeringskansliet med dessa frågor för att vara i startgroparna. Jag kommer givetvis att driva på, men jag kan tyvärr inte gå i god för någon tidsplan.

Konkurrens är en viktig fråga som togs upp inför decembermötet i miljö- och jordbruksutskottet och sedan också här i EU-nämnden. Den svenska ståndpunkten är tydlig med att den nationella friheten inte får innebära att vi snedvrider konkurrensen. Jag var också tydlig i mina talepunkter om det här på flera ställen i det jag läste upp nyss, och detta är någonting som jag givetvis kommer att framhålla tydligt i diskussionerna.

Den tyska ståndpunktsförändringen när det gäller finansiering är såklart överraskande. Man har vänt helt och hållet. Nu är finansieringen ingen fråga som vi kommer att hantera på jordbruksministerrådet, utan det handlar mer om sakpolitiken, och i sakpolitiken har vi många som vi kanske måste samarbeta med, även tyskarna.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Det är ju nu den gemensamma jordbrukspolitiken görs om. Vi i Vänsterpartiet, precis som flera andra partier i Sveriges riksdag, tycker i grunden att det här är en dålig politik. Det rullar iväg alldeles för mycket pengar till felaktiga ändamål, och det är också en verksamhet som har stor negativ miljöpåverkan. Precis som regeringen tar vi dock inte ställning slutgiltigt här och nu, utan vi avser att se vad regeringen landar i för slutgiltig ståndpunkt.

Jag skulle vilja ha svar på ytterligare några frågor. Även om det inte är budgetförhandlingar som man håller på med i den här reformen tycker jag ändå att det vore intressant att veta analysen: Kommer det att bli mer eller mindre pengar till den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020?

Vad gäller landsbygdsprogrammet, som vi nog är överens om liksom är den bättre sidan av det hela, kommer det att få en större andel i form av pengar och genomslag totalt jämfört med hur det är nu? Av ministrarnas presentation kan man åtminstone tolka det på det sättet, men kommer då också landsbygdsprogrammet att kunna användas på ett mer flexibelt sätt? Vi vet ju att det är extremt byråkratiskt i dag.

Vad gäller den svenska positionen skulle jag vilja veta om det finns någon röd linje där den svenska regeringen säger nej helt och hållet om den överskrids. Vad skulle det kunna vara för något, och när kommer regeringen slutgiltigt att sätta ned foten så att vi får en tydlig svensk position?

Anf. 10 JOHAN HULTBERG (M):

Ordförande! Tack till ministern för föredragningen!

På detta tidiga och övergripande stadium är vi överens med regeringen om den svenska prioriteringen i diskussionerna, och jag tror att det i grunden också är bra att vi har en del politisk samsyn kring vilka frågor och prioriteringar som Sverige ska driva. Jag tror att det kan lägga grund för en större framgång i diskussionerna.

Det är flera frågor här som handlar rätt mycket om svåra balansakter mellan å ena sidan strävan efter att skapa möjlighet för mer lokalanpassning eller nationell anpassning och å andra sidan inte, som Eskil Erlandsson och ministern båda två var inne på, får leda till en snedvridning.

Jag skulle vilja be ministern kommentera lite grann om genomförandemodellen, där ministern sa att man önskar att kommissionen ska bli mer stödjande snarare än kontrollerande.

Samtidigt vet vi att vi har ett problem med att en del medlemsländer kanske inte fullt ut följer de gemensamma beslut som vi fattar och att det i sin tur leder till den här snedvridningen som vi är överens om att vi inte vill se. Hyser ministern några farhågor när det gäller om kommissionen blir mindre kontrollerande och att det i sin tur kan leda till att genomförandeunderskottet blir större och att fler länder kanske slirar lite när det gäller den gemensamma implementeringen?

Sedan vill jag understryka att det är viktigt att Sverige fortsätter och tidigt lyfter upp behovet av att försöka minska budgeten, att vi ska vara budgetrestriktiva, och att vi måste förändra jordbrukspolitiken ganska rejält nu i och med Storbritanniens utträde och vad det kommer att innebära för möjligheten till finansiering. Sedan behöver vi naturligtvis också driva på för fortsatt ökad marknadsanpassning. Jag hörde inte det just i detta inlägg, men jag vet att ministern delar uppfattningen att Sverige ska driva på för en ökad marknadsanpassning.

Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Frågorna som Jens Holm tar upp är inget vi förhandlar om. Vi ska komma ihåg att det här är ett meddelande och att det är två frågeställningar. Det här berör över huvud taget inte någonting kring finansiering. Vi har också tidigare sagt att det är klart att brexit innebär att det blir mindre pengar. Men de här frågorna hanteras inte vid det här sammanträdet.

När det gäller genomförandemodellen är det naturligtvis en balansakt. Men det handlar också om att kunna kontrollera på ett annat sätt, alltså att kanske inte kontrollera i detalj. Det är all den detaljkontroll som har varit som vi har haft stora problem med. Den har ju varit extrem.

Ungefär så tänker jag om de här frågorna.

Anf. 12 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Jag har bara en kort fråga. Inför den här åtagandeperioden diskuterades generationsväxling mycket, och jag noterade att ministern nämnde detta. Då var det mycket prat om stimulansåtgärder för att främja och effektivisera generationsväxlingen runt omkring i EU, men det var också självklart en viktig fråga här i Sverige.

Jag vill bara ställa en uppföljningsfråga. Hur har det gått med det, och hur ser signalerna ut? Hur kan vi göra det enklare för yngre brukare att komma in?

Anf. 13 JENS HOLM (V):

Jag fick inte svar, tycker jag, på flera av de frågor som jag ställde. Den ena frågan som jag inte fick svar på var den om röda linjer, alltså smärtgränsen för regeringen. Finns det några saker som man bara inte kan acceptera i en framtida kompromiss?

Jag vill också veta när regeringen kommer att ha en fullständig ståndpunkt.

Vad gäller finansieringen så jag precis att det här inte är en budgetförhandling. Jag är rätt säker att en regering med lite ansvarstänk på den ekonomiska sidan gör en egen uppskattning och bedömning av hur det här kan påverka framtida betalningar. Det var det som jag var lite intresserad av. Jag är rädd för att vi kommer att få betala mer till den gemensamma jordbrukspolitiken, och då är det, precis som Johan Hultberg också var inne på, bra om vi på ett tidigt stadium säger att vi inte alls vill göra det.

Anf. 14 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Till Pyry Niemi vill jag säga att det finns särskilda pengar i landsbygdsprogrammet för att underlätta för generationsväxling. Det är särskilda stöd till unga lantbrukare. Vi har en positiv utveckling just nu i lantbruket. LRF gör den årliga mätningen bland annat av hur lantbruket ser på framtiden, och det är mer positivt nu än på tio år. Det gör också att yngre kan söka sig till den här näringen.

Vi har också för avsikt att förändra utbildningen på naturbruksgymnasierna så att den ska ge högskolebehörighet och fler yngre därmed kan söka sig dit. Högskolebehörigheten togs bort, och det gjorde att det blev få sökande till utbildningarna inom lantbruk. Det finns alltså många olika åtgärder som vi jobbar med.

Jens Holm! Jag kan inte prata om en red line, för det finns inget förslag och därför inte möjligheter att redan nu ta ställning till någon red line och inte heller till var vi kommer att vara. Det som ändå är en mycket känd svensk ståndpunkt är att det inte är mer utan mindre pengar som ska till det här området. Brexit kommer givetvis att göra att det med automatik blir mindre pengar.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet för informationen på den punkten. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går över till dagordningspunkt 5, Marknadssituationen. Det är fråga om information.

Anf. 16 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Vid rådmötet kommer kommissionen att ge en lägesuppdatering om marknadssituationen. För de flesta marknadssektorer ser situationen positiv ut i EU. I underlaget till rådet tar kommissionen upp situationen för socker, mjölk och ris. Mjölkspriserna till lantbrukarna har

varit höga under hela 2017. Marknaden för mejeriprodukter är dock tudelad med höga priser på smör och ost medan skummjölkspriserna har varit låga.

Det är positivt att kommissionen med jämna mellanrum informerar om utvecklingen på marknaden.

Anf. 17 ORDFÖRANDE:

Tack för informationen!

Vi har nu kommit till dagordningspunkt 6, Handelsrelaterade jordbruksfrågor.

Anf. 18 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Kommissionen avser att ge sin återkommande information om pågående handelsförhandlingar. Regeringen stöder EU:s handelsagenda när det gäller såväl multilaterala förhandlingar inom ramen för WTO som bilaterala förhandlingar om frihandelsavtal med olika parter. Viktiga värden som människors och djurs hälsa, klimat och miljö främjas i dessa förhandlingar.

Regeringen beklagar att WTO-ministermötet i Buenos Aires i december förra året inte ledde till några resultat. USA var hårdnackat i sitt motstånd mot ett beslut mot offentlig lagerhållning och motsatte sig också ett arbetsprogram för fortsatta förhandlingar. Indien svarade med samma mynt och motsatte sig i stort sett övriga beslut.

Inga konkreta resultat nåddes heller i arbetet med att förbjuda fiskesubventioner som bidrar till ett ohållbart fiske. Där antogs dock ett arbetsprogram för fortsatta förhandlingar, och dessa återupptas i Genève nästa vecka. Målsättningen är att fatta beslut på nästa WTO-ministermöte som äger rum i slutet av 2019 för att möta den tidsram som sätts upp i hållbarhetsmål 14.6.

Mest fokus på rådsrådet torde vara på förhandlingarna med Mercosur som pågått av och till i över 17 år. Kommissionen hoppas kunna slutföra förhandlingarna med Mercosur och även med Mexiko så snart som möjligt. Regeringen stöder att förhandlingarna avslutas.

Anf. 19 ORDFÖRANDE:

Det föreligger inga frågor och vi tackar för den här informationen.

Vi kommer nu till Övriga frågor. Finns det något som statsrådet där önskar tillägga?

Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på eventuella frågor.

Anf. 21 ORDFÖRANDE:

Det finns inga frågor. Vi lämnar då rådsdagordningen, och jag undrar om det finns något ytterligare som statsrådet vill informera nämnden om.

Anf. 22 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Nej.

2017/18:20
26 januari

Anf. 23 ORDFÖRANDE:
Då tackar vi statsrådet och statsrådets medarbetare för medverkan vid
dagens EU-nämndssammanträde.

§ 2 Allmänna frågor (art. 50)

Statsrådet Ann Linde

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna

frågor art. 50 den 12 december 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor art. 50 den 29 januari 2018

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ann Linde med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Först på nämndens dagordning har vi återrapport från möte i rådet den 12 december. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag har inget att tillägga utöver rapporten som riksdagen har fått ta del av.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Det föreligger heller inga frågor.

Vi går vidare till rådsdagordningen, och där har vi först dagordningspunkt 3, Förhandlingar med anledning av Förenade kungarikets anmälan i enlighet med artikel 50 i EU-fördraget.

Anf. 27 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Genombrottet i brexitförhandlingarna kom i Europeiska rådet före jul. Det kom eftersom tillfredställande resultat hade nåtts i förhandlingarna. Det gällde medborgarnas rättigheter och den ekonomiska överenskommelsen där vi kom nära EU:s ursprungliga krav.

Man nådde också en överenskommelse i den svåra irländska frågan som de närmast berörda kunde acceptera. Det var positivt, och det innebär att grunden har lagts för ett ordnat brittiskt utträde. Givetvis måste alla leva upp till det som har överenskommit, och arbetet pågår med att ta fram den rättsliga texten.

Med överenskommelsen från december förflyttas fokus i förhandlingen till den framtida relationen mellan EU och Storbritannien. EU har ett starkt eget intresse av att denna blir så bra som möjligt, baserat på en välfungerande handel med varor och tjänster. För att nå dit måste vi på EU-sidan vara en konstruktiv och ansvarstagande förhandlingspart som tar sig an förhandlingarna i en positiv anda.

Det första steget är att se till att skicka den signal som näringsliv och andra aktörer behöver, nämligen att det inte blir en plötslig förändring redan den 29 mars nästa år. Genom att så snart som möjligt komma överens om en övergångsperiod ska ekonomiska aktörer och vi alla kunna känna oss rimligt säkra på att nuvarande regelverk gäller fram till dess att nya förhandlade regler kan börja tillämpas.

Utkastet till förhandlingsdirektiv som ligger på bordet är en bra utgångspunkt för att nå en snabb principöverenskommelse om en övergångsperiod.

Herr ordförande! Sedan fortsätter arbetet med det som vi kallat villkoren, eller ramarna, för den framtida förbindelsen. Europeiska rådet

ska anta riktlinjer för detta vid sitt möte i mars. Därefter får vi EU-ministrar anta ytterligare en omgång förhandlingsdirektiv. Vi förbereder oss för arbetet i sak genom att experterna går igenom olika frågor i rådets brexitarbetsgrupp.

Det framtidsinriktade arbetet kommer att bli utmanande, och vi ser att den offentliga debatten om hur ett avtal kan se ut tar fart – Norge eller Kanada eller någonting däremellan.

Jag ska inte gå in på det nu utan bara säga att jag tror på ett angreppssätt där man tittar på de verkliga elementen och de praktiska problem som måste lösas. Det kan vara mer effektivt än att fokusera på principerna som ska tillämpas.

Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M):

Nu börjar vi kunna ana formerna för hur det här ska gå till, och det är positivt att det tycks finnas en konstruktiv anda. Vi har inga invändningar mot det som är regeringens ståndpunkt, utan vi har haft en gemensam syn kring att trycka på att det ska kunna bli ett så bra förhållande som möjligt även efter utträdet. Samtidigt vet vi att det är både känslor och teknik som ska stämma. Därför är det oerhört viktigt att Sverige fortsätter att driva den här linjen om att inte straffa men samtidigt ha förståelse för alla de knepigheter som finns.

Kan statsrådet säga någonting om hur det känns i EU-ministergruppen? Är det en känsla av lättnad över att vi nog kan komma vidare i och med att vi är i nästa fas, eller är känslan att det fortfarande finns ilska och bitterhet som kan medföra grus i maskineriet förutom naturligtvis all teknik?

Anf. 29 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket för redogörelsen! Vi har ju haft stor samsyn i nästan alla Sveriges partier när det gäller den här frågan. Det känns tryggt att det verkar gå i lås på ett sätt som vi hade föresatt oss också. Det är naturligtvis inte bara Sveriges förtjänst, men i alla fall.

Statsrådet sa att vi börjar närma oss den budgetbild som vi hade föresatt oss. Vad innebär det exakt?

Anf. 30 PAVEL GAMOV (-):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Liksom föregående talare är jag intresserad av de budgetära konsekvenserna av Storbritanniens utträde. Det här är ju en fråga som regeringen tidigare har duckat för. Man har inte velat tala särskilt mycket vad det kan komma att innebära för Sveriges medlemsavgift. Sverige är ju som bekant en av de största nettogivarna i unionen. Det vore intressant att höra EU-ministern uttala sig om hur detta kommer att påverka Sveriges medlemsavgift till Europeiska unionen när vi står inför fullbordat faktum att Storbritannien inte längre är medlem av unionen.

Det vore intressant att höra om det här har tagits upp i diskussionerna. Jag vet att den diskussionen förs i andra länder ute i Europa. Det kommer att ha stora konsekvenser för Sveriges del, eftersom vi är en stor nettogivare till unionen.

Det vore tacksamt att få ett mer konkret svar om de budgetära konsekvenserna av brexit.

Anf. 31 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Först till Karin Enströms fråga om det hur det känns i EU-ministergruppen, om det upplevs som grus i maskineriet.

Det var en känsla av lättnad i december när vi fick Storbritannien att acceptera i stort sett alla EU:s krav. Det är ju det som är realiteten.

När vi har diskuterat direktiven i Coreper och i de andra grupperna har det samtidigt varit ganska knöligt. När det i går var möte med alla ambassadörer fick jag veta att i det senaste Coreper var det precis som det löste sig. Alla var eniga om det förslag som på måndag kommer att läggas på ministrarnas bord, det som vi pratar om här, och det är väldigt skönt.

Jag vill påminna om att jag – eftersom vi kommer tillbaka till det – tidigare har sagt att jag tror att utträdesavtalet var den lättare biten. Vi ser nu att det finns olika nationella intressen när det gäller hur man vill att avtalet med Storbritannien ska se ut. Med mandat från EU-nämnden har vår linje hela tiden varit att vi vill ha ett så brett avtal som möjligt. Vi vill att så mycket som möjligt ska ingå i avtalet. Det tjänar Sveriges intressen, och inte minst ekonomiska intressen, på.

Vi ser nu att andra länder vill ha ett snävare avtal. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det ska inte vara något specialavtal för Storbritannien. Storbritannien får välja om man vill ha det som avtalet med Norge eller med Kanada. Det är ett väldigt legalistiskt sätt att se på det hela. Eftersom Storbritannien när avtalet ska gälla har varit medlem finns det ingen anledning att inte dra nytta av det och se till att man kan få med så mycket som möjligt i ett avtal.

Jag tror att den diskussionen kommer att bli betydligt svårare än den som vi har haft hittills. Vi återkommer till det, men med anledning av frågan bör man flagga för att det inte finns bara en syn på hur detta ska se ut i slutändan.

Tina Acketoft hade lite samma fråga som ledamot Gamov om budgetkonsekvenser. Först vill jag säga att vi inte har duckat ett smack i den frågan. Vi har varit helt transparenta i vad det här handlar om. När Storbritannien lämnar EU kommer deras medlemsavgift, som uppgår till ungefär 150 miljarder, att tas bort. Vi vet inte hur mycket Storbritannien kommer att betala, det var det som Tina Acketoft var inne på. Som jag sa vid EU-nämnden förra gången har man löst det ganska elegant.

Storbritannien kommer att få betala för det som de är med på. På det sättet kommer man inte att säga att de ska betala 50 eller 60 miljarder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<utan det ska betalas på så kallad löpande räkning. Men Storbritanniens medlemsavgift kommer att dras ned.

För någon vecka sedan fick vi kommissionens förslag till hur detta ska lösas med budgetkommissionär Oettinger. Förslaget innebär att man ska dra ned EU:s budget med 50 procent och 50 procent ska fördelas mellan medlemsländerna. Man ska också införa en skatt på plast för att på det sättet få in egna resurser till EU.

Det här är någonting som kommer att tas upp i MFF-förhandlingarna. Det är alltså inte mitt ansvarsområde, utan det får finansministern samråda med EU-nämnden om. Men det är det förslag som kommissionen så att säga har luftat.

Vi har tydligt sagt att vi tycker att man ska rätta mun efter matsäcken och att man inte ska ha en fördelning av de kostnader som Storbritannien

inte kommer att betala på medlemsavgifterna. Men här finns det väldigt olika syn. Min bedömning är att ungefär hälften av medlemsländerna – roughly 50 procent – är inne på vår linje. Ungefär hälften av medlemsländerna tycker att man ska betala för det bortfallet som medlemsavgiften för Storbritannien leder till.

Detta kommer det också att bli en stor diskussion om, men den ligger i MFF-diskussionen. Storbritannien har redan sagt att så länge som man är kvar betalar man fullt ut. Det kommer att börja när nya MFF kommer den 1 januari 2021.

Anf. 32 JENS HOLM (V):

Som ministern säger finns det olika alternativ för framtida avtalslösningar för Storbritannien. Det låter som att ministern tycker att någonting liknande Norgelösningen med ett EES-avtal för Storbritannien vore det bästa. Enligt min uppfattning låter det som en bra lösning.

Om det är den svenska hållningen att det bästa för Storbritannien vore en Norgelösning, borde Sverige inte då vara lite mer proaktiv i den frågan och flagga för det?

Rätta mig om jag har fel, men i dagsläget är det väl så att Storbritannien inte får förhandla med andra länder om egna avtal så länge som man är medlem av EU. Från ett brittiskt perspektiv kan jag förstå att det blir lite av en limbosituation. Storbritannien måste ju förbereda sig för vad som kommer efter EU. Anser inte ministern att det vore rimligt att Storbritannien får förhandla med andra länder? Det behöver ju inte betyda att de avtalen träder i kraft.

När det gäller detta med betalningar, hur länge ska den löpande räkning-uppgörelsen gälla? Kan det innebära att Storbritannien kan få betala under 150 år framöver, eller finns det någon stopptid för det?

Anf. 33 PAVEL GAMOV (-):

Herr ordförande! Först och främst vill jag vidhålla att regeringen tidigare har duckat i den här frågan och inte alls velat tala om de budgetära konsekvenserna för EU-27 och inte minst för Sveriges del. Det är självklart tacksamt om så inte längre är fallet.

När det gäller svaret till mig och till ledamot Acketoft är det ju så att även om vi utgår från modellen att Storbritannien betalar för det som man utnyttjar, för de samarbeten som man kommer att ha kvar med Europeiska unionen, och om vi beaktar förslaget från EU-kommissionen om att 50 procent ska skäras ned i budgeten medan övriga 50 procent ska fördelas över EU-27, blir regeringen och statsrådet fortfarande svaret skyldig. Vad kommer detta att innebära för Sveriges del? Finns det någon beräkning av det?

Statsrådet vill gärna hänskjuta den här frågan till finansministern, och det finns säkert all anledning att samråda med finansministern. Men EU-ministern är på plats här i dag i detta nu, och min fråga kvarstår: Finns det någon beräkning av vad detta kommer att innebära för Sveriges del, för det fall att EU-kommissionens förslag går igenom? Rimligtvis borde Regeringskansliet eller EU-kommissionen ha räknat på det här. Det finns många tjänstemän i båda instanserna som borde ha kunnat ta reda på vad detta betyder för Sveriges del.

Sverige är, som sagt, ändå den största nettogivaren i unionen. Det vore intressant att få höra mer konkreta projektioner från statsrådet om vad detta kommer att innebära för Sveriges del. Hur kommer vår nettoavgift till Europeiska unionen rent konkret att påverkas med EU-kommissionens förslag? Något annat konkret förslag ser jag inte, utan vi har kommissionens förslag att utgå ifrån.

Anf. 34 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jens Holm tog upp frågan om Norges lösning är den bästa. Norgelösningen innebär i princip att man ingår både i inre marknaden och i stora delar av tullunionen, att man följer EU-domstolens beslut och att man betalar utan att få inflytande. Detta har Storbritannien sagt blankt nej till.

Vi har tagit upp det flera gånger, och som jag har sagt tidigare har jag nära kontakt med briterna. Det blir nu flera tillfällen där vi kommer att träffas igen. Vi är mycket proaktiva när det gäller att Storbritannien ska ha en så nära lösning som möjligt. Men vi kan inte tvinga Storbritannien att gå med på något som de inte vill gå med på. Men vi är aktiva med att det skulle vara en bra lösning också för dem.

Jag har också diskuterat de här frågorna när Eftas ordförande – Islands utrikesminister – var i Sverige. Jag tog då upp med honom att det skulle kunna vara en möjlig lösning. Men det finns ännu inte ett konkret förslag från Storbritannien om vad man vill, och det gör det lite svårt att förhandla. Man har ännu inte formulerat vad det är som man vill.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<Det gör att det är en rörlig materia. Men, som sagt, vi försöker ändå att säga att det vore bra för Storbritannien och andra att ha ett så brett avtal som möjligt.

När det gäller att inte förhandla om andra avtal får ju Storbritannien föra diskussioner under övergångsperioden, men man får inte ingå andra avtal förrän man är helt borta ur EU.

Storbritannien för nu diskussioner, och sedan kan förhandlingar inledas under övergångsperioden, men inte avsluta förhandlingar förrän man har lämnat unionen. Det tycker jag är en rimlig hållning. Storbritannien kan ju inte sluta avtal som är helt annorlunda än man har i EU som har rätten på sin sida.

Det finns ingen borte gräns för betalningen. Vi räknar med att de kan gälla under lång tid, kanske under 30–40 år beroende på hur lång relation som man vill ha med EU. Vi ser inte att Storbritannien helt vill avsluta relationen med EU. Man kommer att vara med i terroristbekämpning eller i säkerhetsfrågor. Där vill man ha en nära relation med EU. Det gäller också handel. Men man har inte talat om någon borte gräns, vilket jag tycker är bra. Det är bra att man inte säger att om tio år upphör allt samarbete, utan det ska fortsätta.

Ledamot Gamovs frågor handlar om MFF och den budgetära uppgörelsen. Jag överlämnar detta till de EU-nämndsmöten som kommer att behandla dem.

Anf. 35 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag skulle vill höra lite mer om förslaget om skatt på plast. Är en EU-skatt något som regeringen är positiv till? Allt fler länder börjar beskatta till exempel plastpåsar och skulle nog gärna vilja utveckla denna beskattningsmodell själva. Jag undrar hur det är tänkt.

Anf. 36 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag upprepar att detta är frågor som kommer att diskuteras i MFF:en, och Magdalena Andersson kommer att samråda med EU-nämnden i denna fråga.

Generellt kan jag säga att Sverige i stor politisk enighet hittills har varit tveksamt till att EU ska ha en egen beskattningsrätt. Jag kan inte se att vi har ändrat något. Men detta är som sagt finansministerns fråga, så jag överlämnar den till henne.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare dagordningspunkt 4, Utkast till rådets beslut om komplettering av rådets beslut av den 22 maj 2017 om bemyndigande att inleda förhandlingar.

Anf. 38 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Som jag redan har sagt tror vi att utkastet till förhandlingsdirektiv kan ligga till grund för en snabb överenskommelse om en övergångsperiod. Som det ser ut har förslaget förutsättningar att samla konsensus i rådet, och jag föreslår att Sverige ansluter sig till det.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till Övriga frågor. Finns det några sådana, statsrådet?

Anf. 40 Statsrådet ANN LINDE (S):

Nej, herr ordförande.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statsrådet och statsrådets medarbetare för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruk och fiske

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 9 JENS HOLM (V)	4
Anf. 10 JOHAN HULTBERG (M)	5
Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 12 PYRY NIEMI (S).....	5
Anf. 13 JENS HOLM (V)	6
Anf. 14 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	6
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 16 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	6
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 18 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	7
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 22 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	7
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	8

§ 2 Allmänna frågor (art. 50)

.....	9
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S).....	9
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 27 Statsrådet ANN LINDE (S).....	9
Anf. 28 KARIN ENSTRÖM (M).....	10
Anf. 29 TINA ACKETOFT (L)	10
Anf. 30 PAVEL GAMOV (-).....	10
Anf. 31 Statsrådet ANN LINDE (S).....	11
Anf. 32 JENS HOLM (V)	12
Anf. 33 PAVEL GAMOV (-).....	12
Anf. 34 Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 35 CAROLINE SZYBER (KD).....	13
Anf. 36 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 38 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 40 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	14